

ŠOLSKI CENTER ZA POŠTO,
EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE LJUBLJANA
SREDNJA TEHNIŠKA IN STROKOVNA ŠOLA

RAZISKOVALNA NALOGA
RAZISKAVA MED EKONOMSKIMI MIGRANTI IZ DRŽAV BIVŠE JUGOSLAVIJE
EKONOMIJA

Mentorica: Ana Godec, univ. dipl. ekon.

Avtorica: Valentina Beganović, 4. C

Ljubljana, marec 2022

Povzetek

V raziskovalni nalogi preučujem migracije v Sloveniji. Raziskujem splošne migracije v svetu ter migracije v Sloveniji. Glede na množično ukvarjanje s to tematiko je tudi mene ta tema pritegnila. Najprej raziščem osnovne pojme migracij po svetu ter v Sloveniji, nato pa v raziskovalnem delu uporabim intervju oziroma anketni vprašalnik in se osredotočim na osebe z lastno izkušnjo (vrstnike, prijatelje, sorodnike, znance ...). Ugotovila sem, kako politika in gospodarstvo vplivata na migracije. Begunci prihajajo iz različnih držav in iz različnih razlogov, npr. zaradi državljanske vojne ali slabega gospodarstva. Vsaka država se po svoje sooča z begunsko krizo, nihče pa nam ne napoveduje lepše prihodnosti (zaradi stroškov, strahu pred islamizacijo in neznanim ...).

Ključne besede: migracije, Slovenija, Ljubljana.

Summary

In my research paper I study migrations in Slovenia. I focused on general migration in the world and migration in Slovenia. Given the mass involvement in this topic, I was also attracted to this topic. I first researched the basic concepts of migration around the world and in Slovenia, and then I used an interview or questionnaire in my research work, where I focused on people with their own experience (peers, friends, relatives, acquaintances ...). I found out how the politics and the economy affect migration. Refugees come mainly from different countries and they are fleeing their countries mostly for different reasons, due to civil war and poor economy. Every country is facing a refugee crisis in its own way. What happens to us does not predict a better future (due to costs, fear of Islamization and the unknown ...).

Keywords: migrations, Slovenia, Ljubljana.

Kazalo

Povzetek	2
1 UVOD	5
1.1 Cilji in hipoteze.....	6
2 MIGRACIJE	7
2.2 Opredelitev pojmov	7
3 DEJAVNIKI MIGRACIJE	9
3.1 Kategorije migracij	9
4 VZROKI MIGRACIJ	10
4.1 Migracije po svetu in skozi zgodovino	11
4.2 Migracije v Sloveniji	11
4.3 Realnost na terenu – prispevek migrantov k razvoju	12
4.4 Ovire v Sloveniji	13
5 REVŠČINA IN SOCIALNA IZKLJUČENOST	13
6 EKONOMSKI UČINKI MIGRACIJ	14
6.1 Stroški ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov za leto 2015.....	14
ANALIZA REZULTATOV ANKETE	26
7 VIRI IN LITERATURA	41

Kazalo slik

Slika 1: Poraba denarja za obravnavo prosilcev za mednarodno zaščito v letu 2015	14
Slika 2: Poraba denarja za obravnavo prosilcev za mednarodno zaščito v letu 2015	15
Slika 3: Struktura stroškov, ki so bili kriti iz proračunskih sredstev, ne vključuje pa stroškov, ki so bili kriti iz skladov evropskih skupnosti, 2015	15

1 UVOD

Za raziskovalno nalogo na temo migracij sem se odločila, ker me širša problematika migracij od nekdanj zanima.

Glede na dinamiko vzrokov migracij v svetu sledijo spremembam vzrokov migracij tudi selitve prebivalstva, ki potujejo iz enega okolja v drugo. Te so kompleksen globalni pojav, s katerim se že od nekdanj srečujejo vse države po svetu (Šarman idr., 2019, str. 5). Migracije so nas spremljale v preteklosti in nas bodo spremljale tudi v prihodnosti. Migracije povzročajo povečanje gibanja ljudi med geografskimi enotami in trgi (Grčar, 2006, str. 2).

Dejstvo je, da so danes migracije zelo velik svetovni in evropski izziv. Tudi v Sloveniji so migracije pogoste in se pojavljajo v večjem obsegu. Z njimi se srečujemo vsak dan.

Nekateri mediji zaradi nepoznavanja in predsodkov do migracij te prikazujejo v slabi luči, kar lahko pripelje do konfliktov. Najpogostejši predsodek med ljudmi je, da so ogroženi zaradi migrantov, da so lahko migranti nevarni, da se zaradi migrantov povečuje stopnja kriminala ter da migranti zasedajo delovna mesta, kar povzroča krizo v državi in po svetu.

1.1 Cilji in hipoteze

Namen naloge je raziskati posledice izkušnje migracije na migrantih.

Fokus raziskave so osebe z lastnimi izkušnjami migracije, torej kako to vpliva na osebe, ki imajo lastno izkušnjo migracije. Zanima me, kako so to doživeli, kako so se vključili v družbo, s čim so se soočali in kakšne so bile njihove največje težave, predvsem pa posledice migracije. Zanima me tudi, kako migracije vplivajo na ekonomijo.

Upam, da bom s to nalogo vplivala na empatijo ljudi, da bodo bolje razumeli stisko tistih, ki morajo zaradi različnih vzrokov zapustiti svoj dom in se odpraviti v neznani svet. Morda bom z nalogo vplivala na ljudi tako, da bo kakšen predsodek, vezan na migrante, zmanjšan ali opuščen.

Za prebivalstvo Slovenije velja »pregovorna« nizka mobilnost zlasti v primerjavi z drugimi državami, kar naj bi še posebej veljalo za medregionalne migracije. Slovenci se domnevno težko odločamo za spremembo kraja bivanja, še posebej če gre za relativno večje razdalje.

Je res tako in če je, zakaj? Tematika je v dosegljivi literaturi v Sloveniji dobila kar nekaj pozornosti, s to raziskovalno nalogo pa želim poleg golih dejstev prispevati kakšno svežo idejo za nadaljnje raziskovanje vzrokov sedanjega stanja medregionalnih migracij kot tudi tendenc možnih prihodnjih gibanj pojava v Sloveniji.

Zastavila sem si 6 hipotez.

1. Večina anketirancev se je v Slovenijo preselila zaradi ekonomskih razlogov.

Menim, da so se ljudje preselili v Slovenijo zaradi boljšega ekonomskega položaja. Ta jim je omogočal večjo možnost zaposlitve, izboljšanje delovnih razmer, zvišanje njihovih dohodov in dvig življenjskega standarda.

2. Večina anketirancev je v prišlo iz držav, nastalih iz bivše Jugoslavije.

3. Večini anketirancev služi Slovenija kot odskočna deska za selitev v druge države EU.

4. Večina anketirancev ima višjo stopnjo izobrazbe kot njihovi sorodniki v izvornih državah.

5. Težave z jezikom in vključevanjem v družbo so bile najpogostejše težave, s katerimi so se srečali.

6. Večini anketirancev se je ekonomska situacija po preselitvi v Slovenijo izboljšala.

2 MIGRACIJE

Ljudje se zaradi različnih vzrokov nenehno selijo iz enega kraja v drug kraj oziroma iz ene države v drugo. Ali gredo iz svojega kraja prostovoljno ali zaradi okoliščin, na katera nimajo vpliva? Zaradi česa se selijo? Zaradi zabave, morda zaposlitve ...? je to selitev za daljši čas ali krajše obdobje? Kako se počutijo, ko prispejo v drugi kraj oziroma državo, in kako jih v novem kraju oz. državi sprejmejo? Vsa navedena vprašanja so pomembna, saj nam povedo različne zgodbe ljudi, ki so doživeli migracije. Nekateri primeri nam pomagajo, da razumemo sodobne dogodke. Države so tako lahko izvor migracij, prehodni cilj potovanja ali mesto priselitve, po navadi celo vse troje hkrati (Šarman idr., 2019, str. 5).

2.2 Opredelitev pojmov

Selitve so opredeljene kot prostorski premik prebivalcev z odselitvenega na priselitveno območje, ki definirata selitveni tok (Grčar, 2006, str. 2).

Na to vpliva prebivalstvo, ker odnaša oziroma prinaša vse značilnosti posameznika v (Grčar, 2006, str. 2):

- ekonomskem,
- kulturnem,
- drugem družbenem smislu svojega obstoja.

Znanih je več vrst selitev (Grčar, 2006, str. 2):

- govorimo o notranjih in zunanjih (kriterij je npr. država),
- začasnih ali stalnih (kriterij je stalno bivališče).

Migracije so dogodki, selitve med mestom in podeželjem ali nacionalnimi enotami, prav tako je to fizično gibanje posameznikov ali skupin prebivalstva v geografskem prostoru, zajemajo prestop neke administrativne meje in relativno trajno spremembo kraja bivanja.

Migracija je spreminjanje stalnega ali začasnega bivališča zlasti iz gospodarskih vzrokov, pomeni prehajanje, preseljevanje prebivalstva kakega kraja, pokrajine, države za stalno ali začasno v drug kraj, pokrajino ali državo (Kejžar, 2004, str. 9).

Migrant ali **izseljenec** je, kdor se izseli v tujino zlasti iz političnih vzrokov – opredeljujemo ga kot begunca in izseljenca.

Imigrant je, kdor se priseli zlasti iz političnih vzrokov – imenujemo ga priseljenec.

Zdomec je tisti, ki se začasno izseli v tujino zaradi dela, zaposlitve.

Večkulturna družba pomeni sobivanje različnih kultur, ki živijo na istem ozemlju. Medkulturno družbo tako sestavljajo skupine, ki vzpostavljajo odprte odnose, spoštljive integracije, in kjer je poudarek predvsem na sprejemanju in enakopravnosti (Šarman idr., 2019, str. 10).

Ljudje smo že od nekdaj nagnjeni k selitvam in tako se pogosto srečujemo z drugimi narodnostmi, z ljudmi z različnih koncev sveta, ki nas medsebojno vežeta skupna zgodovina in življenje v skupni državi. Razlogov je več, na primer zaradi delovnih migracij, študija ter združitve družin.

Prisilne migracije, ko ljudje bežijo kot posamezniki v strahu (beg pred preganjanjem, naravnimi katastrofami, klimatskimi spremembami ali nestabilnostmi v državi izvora), so poseben pojav selitev prebivalstva. Medkulturna komunikacija in dialog sta pomembni stvari v vsakdanjem življenju. Tudi znotraj skupin ljudi je veliko razlik med posamezniki in številnimi subkulturami. Opredeljujejo jih skupen jezik, isto državljanstvo, kraj bivanja, spol, starost in etnična skupina (https://sl.m.wikipedia.org/wiki/Migracije_v_Evropo).

Kultura je celota, torej produkt človeške dejavnosti skozi čas in zgodovino. Je dinamična, saj vsebuje vrednote in ideale ter sčasoma izoblikuje določena prepričanja, istočasno nasprotuje določenemu mnenju v določenem trenutku in času. O **medkulturni družbi** govorimo, kadar so v ospredju različne kulturne. Poznamo etnične in verske skupine, ki vzpostavljajo odnose odprte in spoštljive interakcije, kjer je poudarek na sprejemanju in enakopravnosti.

Kadar govorimo o **večkulturni družbi**, imamo v mislih sobivanje različnih kulturnih, etničnih in verskih skupin na istem ozemlju, ki niso nujno v stiku (večkulturnost oz. multikulturnost).

Begunska mednarodna ureditev zajema niz zakonov. Njihova naloga je opredelitev beguncev in določitev njihovih pravic in dolžnosti ter norm. Te država upošteva, tudi če niso nujno zakonsko obvezujoče (Šarman idr., 2019, str. 10–11).

3 DEJAVNIKI MIGRACIJE

Ekonomski dejavniki: ljudje se preseljujejo v države zaradi boljšega ekonomskega položaja. Država z višjim standardom omogoča večjo možnost zaposlitve, boljše delovne razmere, višje dohodke in dvig življenjskega standarda. Največkrat prevladujejo ekonomski dejavniki.

Politični in vojaški dejavniki: strah pred političnim preganjanjem (vojne, revolucije, prevrati in diskriminacija). Dejavniki migracije se razlikujejo od posameznika do posameznika.

Okoljski dejavniki: pojavljajo se zaradi posledic globalnega segrevanja.

3.1 Kategorije migracij

Skupno jih ločujemo na prostovoljne in prisilne.

- Glede na število udeležencev: posamične in skupinske.
- Glede na časovno obdobje: stalne in začasne (izseljenci in zdomci).
- Glede na lokacijo: notranje in mednarodne (svobodne, prisilne, nezakonite).

Mednarodne migracije

V okviru svobodne migracije zaradi obstoječih razlogov spremeni državo svojega prebivališča oseba ali pa skupina ljudi po svoji lastni volji. O ljudeh, ki so bili prisiljeni zapustiti domovino zaradi spopadov, preganjanja ali okoljskih razlogov (suše ali lakote), pogosto govorimo kot o beguncih. Naraščajoč delež ljudi pa se pogosto seli zaradi pretežno ekonomskih razlogov, kar velja za visoko kvalificirane migrante.

Poseben tip visoko kvalificiranih migrantov so migranti med podjetji. To so ljudje, ki se selijo iz ene države v drugo, vendar ostajajo v istem podjetju. Ljudje prenehajo biti migranti tudi tako, da se vrnejo domov.

Velikokrat se ob njihovi vrnitvi ohranijo nove navade in identitete, ki so jih razvili v tujini. Begunec beži pred nevarnostjo ali pa neprijetnostjo, izseli se v tujino iz političnih razlogov. Emigrant, politični begunec, navadno zaprosi za azil.

Katere so osnovne razlike med begunci in migranti?

Begunec je človek, ki mora s prošnjo zaprositi za mednarodno zaščito, in če ta ni odobrena, ima to lahko za njega smrtonosne posledice.

To so torej ljudje, ki zaradi oboroženih spopadov in preganjanja prisilno bežijo iz države z razlogom, da bi varno živeli.

Njihov položaj je lahko nevaren in nevzdržen, ker nezakonito prečkajo meje svoje lastne države in iščejo varnost v sosednjih. Ker pa imajo priznan status begunca, dobijo tudi možnost pomoči države gostiteljice, ki jim omogoči, da živijo varno in dostojno ter za njih iščejo tudi dolgoročne rešitve. Temeljno načelo nam pravi, da se beguncev ne sme izgnati oziroma vrniti v razmere, kjer bi njihova svoboda in življenje bili ogroženi.

Migrant je torej človek, ki ne živi v prej omenjenih enotah, kjer je bil rojen, je oseba, ki spreminja začasno ali stalno bivališče zaradi gospodarskih razlogov, na primer zaradi izobrazbe (šolanja), slabih življenjskih razmer, politične spremembe, izboljšanja svojega finančnega standarda, združitve družine ... Migrant se razlikuje od begunca po tem, da ima od vlade zaščito in se lahko vrne v svojo državo kadarkoli, in sicer po varni poti.

Azil je mednarodna zaščita za begunce. Ljudje pogosto zamenjujejo pojma prosilec in begunec. Prosilec za azil je oseba, ki trdi, da je begunec, ter išče mednarodno zaščito. Vsak begunec je na začetku tudi prosilec za azil, vendar vsakemu prosilcu za azil ne bo avtomatično priznan status begunca.

Migracije so torej po vseh oblikah priseljevanje, izseljevanje, notranje migracije in so stalnica v zgodovini človeštva, zato je cilj migrantov, da sodelujejo s posamezniki, različnimi organizacijami ter lokalnimi in državnimi oblastmi, tako da bi lahko vsi ljudje imeli skupni dom in skupno prihodnost v družbi, ki bo pravična in bo vsem zagotavljala vključenost ter enake možnosti (<https://www.zurnal24.si/slovenija/begunci-ali-migranti-255729>).

4 VZROKI MIGRACIJ

Slovenski sociolog Peter Klinar velja za utemeljitelja socioloških vidikov mednarodnih migracij. Vzroke je razdelil v tri velike skupine: na ekonomske in demografske vzroke, nato politične in vojaške vzroke. Vzroki za migracije so lahko različni.

Večinoma so politični, gospodarski, družinski in zdravstveni. Danes prevladujejo predvsem zadnji trije, v preteklosti pa so na migracije vplivali tudi drugi vzroki.

4.1 Migracije po svetu in skozi zgodovino

Zgodovina migracij se začne z rojstvom človeštva v Afriki, od koder se je homo sapiens razširil v Evropo in kasneje na druge celine. V antičnem času je bila migracija odvisna od grške kolonizacije in rimske ekspanzije. Največji migrantski dogodek je bil prisilni transport sužnjev, ki se je zgodil med 18. in 19. stoletjem, 12 milijonov ljudi so odpeljali v novi svet. Migracije so se skozi zgodovino pojavljale v več oblikah, in sicer kot dnevne, začasne, sezonske in trajne. Velike trgovske sile so bile Španija, Francija, Velika Britanija in Nizozemska. Ljudje so povsod po svetu iskali boljše pogoje za življenje.

Migracije so pomembna značilnost današnjega globaliziranega sveta, so kot fizično gibanje, ki je zapisano v človeški naravi. V širšem smislu pomenijo migracije gibanje ljudi iz enega kraja bivanja v drugega.

Vsi se ves čas selimo, prisilno ali prostovoljno, fizično in čustveno. Da bi se dobro počutili, moramo biti sposobni nenehnega spreminjanja in prilagajanja lastne identitete. Migranti so pogosto postavljeni pred hude izzive. Ogrožena so tudi njihova življenja, zdravje in pravice.

Po ocenah naj bi danes živelo 260 milijonov ljudi zunaj držav, v katerih so se rodili ali v katerih imajo državljanstvo. V to številko pa niso zajete osebe, ki za kratek čas obiščejo določeno državo, na primer turisti, prodajniki ali prevozniki, ki niso spremenili svojega stalnega prebivališča.

4.2 Migracije v Sloveniji

Danes je Slovenija samostojna država. Skozi zgodovino je bilo to ozemlje izseljevanja in priseljevanja.

Množično izseljevanje z območja Slovenije se je začelo v sedemdesetih letih 19. stoletja, še zlasti močno je bilo v času od leta 1890 do začetka prve svetovne vojne. Ljudje, ki so se razseljevali po Evropi, takrat niso bili obravnavani kot izseljenci, ampak kot delavci.

Tisti, ki so bili izseljenci, so se odpravili čez lužo, predvsem na delo. Med obema svetovnjima vojnoma se je izselilo 100.000 ljudi, 20.000 pa takoj po drugi svetovni vojni (<https://www.sloga-platform.org/wp-content/uploads/2020/12/Obrazi-migracij-2020-SLO-b.pdf>).

Slovenija je bila med letoma 1891 in 1940 ena od evropskih držav z najvišjo neto stopnjo izseljevanja.

Slovenija je kot mlada država, ki se je komaj osamosvojila od Jugoslavije, tudi sama izkusila kratko vojno. Večina beguncev, ki so prihajali v Slovenijo, je bila muslimanskih. Leta 1992 je bilo nastanjenih v Sloveniji več kot 70.000 bosanskih beguncev, katerih je večina v naslednjih letih zapustila državo.

Leta 2017 je bilo skupno 143.500 prebivalcev Slovenije izseljencev. 66 % jih je živel in delal v drugih državah članicah EU, v Nemčiji (27,8 %), Avstriji (13,7 %) in na Hrvaškem (13,3 %). Največji delež priseljencev v Slovenijo je bil iz držav, ki niso članice EU. V letu 2018 je v Sloveniji živel 250.226 ljudi, ki so bili rojeni v tujini in so se priselili v Slovenijo. Ljudje, ki so bili rojeni v tujini, so predstavljali 12,1 % prebivalstva.

Najpogostejša vrsta migracijskih tokov v Sloveniji so notranje migracije, kar pomeni, da se številni ljudje preseljujejo znotraj ozemlja Slovenije. Vsako leto stalno prebivališče spremeni precej več kot 100.000 ljudi. Povprečna starost v času selitev je bila 34 let (oba spola). Za ljudi te starosti velja, da so bolj mobilna skupina.

V Sloveniji ne živi niti 1.000 ljudi s priznanim statusom mednarodne zaščite (<https://www.sloga-platform.org/wp-content/uploads/2020/12/Obrazi-migracij-2020-SLO-b.pdf>).

Slovenija v preteklih letih ni imela pomembne ali dramatične spremembe migracije. Migracije so se povečale, kar je mogoče razbrati iz povečanja števila migrantov (Grčar, 2006, str. 10–15).

4.3 Realnost na terenu – prispevek migrantov k razvoju

Migranti pomembno prispevajo k razvoju Slovenije na trgu dela s svojo prisotnostjo, tam skrbijo za razvoj gospodarstva, podjetništva in vzdržnost pokojninskega sistema. Razlogi so tako zgodovinski kot tudi gospodarski. Hkrati pa prispevajo s svojimi sposobnostmi, znanjem, ustvarjalnostjo, edinstvenostjo, kulturo in jezikom.

V številnih državah migranti prispevajo z davki in socialnimi prispevki, na področju kulinarike, umetnosti, literature, glasbe in športa. Vsi ti vidiki so vidni in prepoznani na ravni vsakodnevnega življenja.

Kadar ocenjujemo migracije v Slovenijo in iz nje, je pomembno opomniti, da je bila država skozi različna zgodovinska obdobja povezana z današnjimi državami zahodnega Balkana.

4.4 Ovire v Sloveniji

Večina panog, ki zaposluje delavce migrante, izplačuje minimalne plače.

Gradbeništvo, proizvodnja, prevoznništvo in skladišča so sektorji, v katerih se zaposluje največje število migrantov v Sloveniji. V teh panogah se pogosto opravljajo dela, ki so umazana, nevarna in ponižujoča. V gradbeništvu in prevozništvu tudi velja, da so delavci redno napoteni na delo v tujino ali pa so tudi zaposleni prek agencij.

Glavne težave so izgorelost, utrujenost, težave z duševnim zdravjem, daljše odsotnosti od doma, življenje v kabini tovornjaka, velike delovne obremenitve in plačilo po prevoženih kilometrih.

Delavci migranti so pogosto podzaposleni, to pomeni da so preveč izobraženi za delo, ki ga opravljajo. Raziskave kažejo, da za večino prebivalstva obstaja večja verjetnost, da opravljajo dela, za katera so previsoko kvalificirani.

Postopki za priznavanja izobrazbe so pogosto zapleteni. Eden od večjih izzivov, s katerim se soočajo, je učenje slovenskega jezika. Tega govori nekaj več kot dva milijona ljudi. Učenje jezika je zelo pomembno, saj zakonodaja odloča, da je uporaba slovenščine obvezna.

5 REVŠČINA IN SOCIALNA IZKLJUČENOST

Revščina najbolj prizadene otroke migrante. Otroci z enim od staršev, ki je bil tuji državljan, so bili namreč štirikrat bolj izpostavljeni tveganju revščine kot otroci, katerih starši so bili domačini.

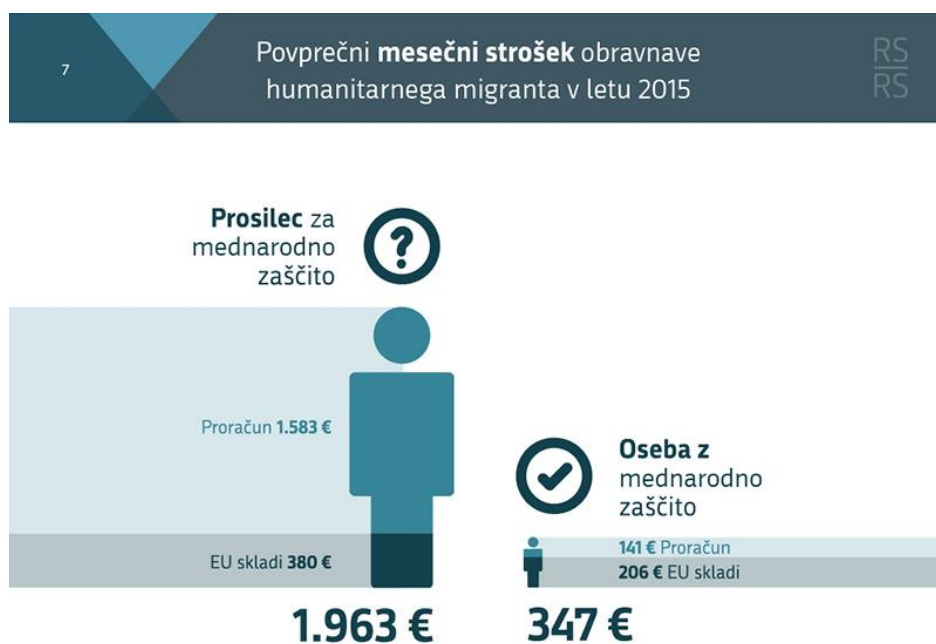
Za razumevanje določene kulture moramo znati jezik določene skupine ljudi. To velja za vse migrante in begunce.

6 EKONOMSKI UČINKI MIGRACIJ

V Slovenijo prihajajo predvsem mlajši in slabše izobraženi moški, ki delajo v razvitejših slovenskih regijah in v sekundarnih dejavnostih, še posebej v gradbeništvu. Razlog za selitev ekonomskih migrantov so dobre službe in plače, gospodarska rast in lepo ter ugodno življenje (<https://www.dnevnik.si/1042720233>).

6.1 Stroški ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov za leto 2015

Računsko sodišče je v revizijskem poročilu o učinkovitosti in uspešnosti ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov za leto 2015 izračunalo, da povprečni mesečni stroški v zvezi z obravnavo posameznega prosilca za mednarodno zaščito znašajo vsaj 1.963 evrov (<https://www.zurnal24.si/slovenija/toliko-stanejo-prosilci-za-azil-slovenijo-285594>).

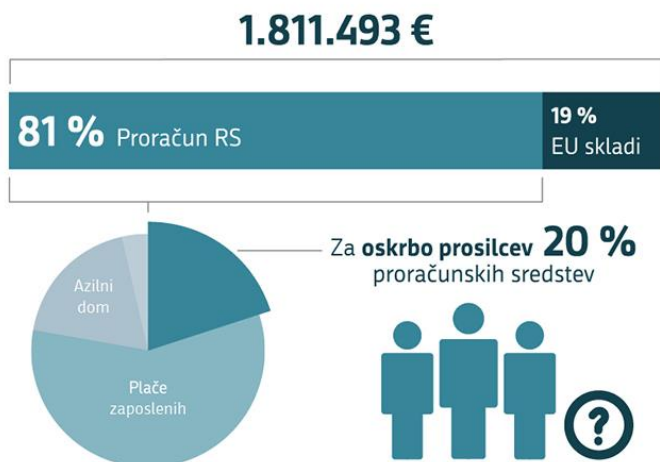

Računsko sodišče Republike Slovenije – Učinkovitost in uspešnost ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov v letu 2015

Slika 1: Poraba denarja za obravnavo prosilcev za mednarodno zaščito v letu 2015 (Vir: Računsko sodišče RS.)

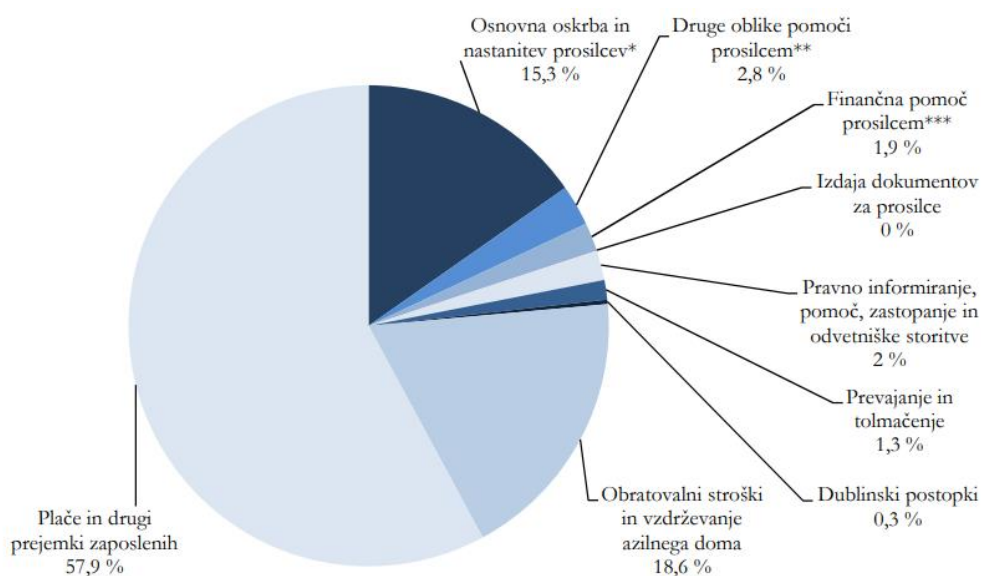
Vendar pa že Računsko sodišče v samem revizijskem poročilu pojasni, da ne gre za vsoto, ki jo prejme prosilec oziroma migrant, pač pa je večji delež od omenjenih 1963 evrov namenjen za plače zaposlenih. Torej je to strošek, ki ni odvisen od tega, koliko prosilcev je trenutno v Sloveniji.

5 Poraba denarja za obravnavo **prosilcev** v letu 2015 RS
RS

©Računsko sodišče Republike Slovenije - Učinkovitost in uspešnost ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov v letu 2015

Slika 2: Poraba denarja za obravnavo prosilcev za mednarodno zaščito v letu 2015 (Vir: Računsko sodišče RS.)

Slika 3: Struktura stroškov, ki so bili kriti iz proračunskih sredstev, ne vključuje pa stroškov, ki so bili kriti iz skladov evropskih skupnosti, 2015 (Vir: Računsko sodišče RS.)

Kot ponazarja grafični prikaz, se skoraj 58 odstotkov stroškov nanaša na plače zaposlenih, 18,6 odstotka stroškov pa na delovanje azilnega doma.

Tri četrtine stroškov torej ni povezanih s samo nastanitvijo prosilcev.

PRAKTIČNI DEL RAZISKOVALNE NALOGE

1. Intervju

Intervjuvala sem sošolko, ki je prišla iz Bosne in Hercegovine, stara je 18 let. Sedaj živi v Sloveniji. Preselila se je zaradi ekonomskih in finančnih razlogov, ker so težko preživeli v svoji državi z družino. V Slovenijo se je družina preselila, ker je njen oče že živel v Sloveniji.

1. Od kod prihajate? Katera je vaša država porekla?

Prihajam iz Bosne in Hercegovine, rodila sem se v Bužimu.

2. Koliko članov šteje vaša družina?

Naša družina šteje 4 člane.

3. Kdaj ste se preselili v Slovenijo?

Leta 2006.

4. Iz kakšnega razloga ste se preselili v Slovenijo?

Oče je pred nami že bil v Sloveniji. Po treh letih smo tudi mi prišli v Slovenijo zaradi finančnih razlogov.

5. Kakšne so bile razmere v vašem kraju, preden ste ga zapustili?

Bilo je dosti bolj revno kot pa sedaj.

6. Kakšna je vaša preselitev?

Stalna.

7. Ali bi se radi vrnili v vašo državo?

Ne.

8. Ali je migracija na vas pustila kakšno posledico? Kakšni so bili vaši občutki, ko ste morali zapustiti svojo državo?

Ker sem bila zelo majhna, na meni to ni pustilo nobenih posledic in občutkov.

9. Kako ste se vključili v slovensko družbo?

Hodila sem v vrtec in sem se zelo hitro vključila v družbo in s tem nisem imela težav. Starši so pri tem imeli težave zaradi jezika, sčasoma so se vključili.

10. Kakšne so bile vaše ovire v Sloveniji?

Nismo imeli ovir.

11. Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali?

Starši so imeli premajhen zaslužek. Premalo denarja, da bi lahko financirali družino.

12. Kakšna se vam zdi Slovenija?

V redu se mi zdi.

13. Ali bi še kaj dodali na temo intervjuja?

Na začetku je vedno težko, ampak sčasoma se navadiš. Na primer tudi, če bi sedaj šla nekam drugam, bi mi bilo težko, ampak s časom bi se že navadila.

Hvala za vaše sodelovanje.

2. intervju

Intervjuvala sem sošolca, ki je prišel iz Irana. Star je 19 let. Njegova želja je, da bi postal pilot. Hotel se je preseliti v Anglijo, vendar se je nato preselil v Slovenijo, kjer sedaj živi. Razlog selitve iz Irana v Slovenijo je, da bi imel boljšo izobrazbo.

1. Od kod prihajate? Katera je vaša država porekla?

Prihajam iz Irana.

2. Koliko članov šteje vaša družina?

Sem edinec, 3 člani družine.

3. Kdaj ste se preselili v Slovenijo?

Preselil sem se 6. septembra 2013, takrat sem imel tudi rojstni dan.

4. Iz kakšnih razlogov ste se preselili v Slovenijo?

Ne zaradi finančnih razlogov, v Iranu smo bili zelo dobro finančno preskrbljeni. Zaradi boljše prihodnosti. Menim, da bi v Iranu bolje uspel v tej smeri, ki je moj cilj in tudi želja, vendar so tukaj boljši pogoji za življenje.

5. Kakšna pa je vaša smer oziroma cilj?

Da postanem pilot.

6. Kakšne so bile razmere v vašem kraju, preden ste ga zapustili?

Zelo dobre razmere so bile. Ni bilo inflacije. Ko sem zapustil Iran, takrat so se poslabšale razmere. Inflacija je postala 500-odstotna.

7. Ali vam je ostal kakšen dogodek v spominu?

Ko sem se prvič peljal z avionom, sem videl največji stadion Irana. In takrat sem ga tudi zadnjič videl.

8. Kakšna je vaša selitev?

Zaenkrat je stalna, ampak se bom potrudil, da bom iz Slovenije šel še v druge evropske države.

9. Ali bi se radi vrnili v vašo državo?

Ja, ker bi se tam počutil boljše. Tukaj ni nobenega Iranca. Tam imam tudi svojo domovino.

10. Ali je migracija na vas pustila kakšne posledice? Kakšni so bili vaši občutki, ko ste morali zapustiti svojo državo?

Ja, zame je bil to največji šok.

11. Kako ste se vključili v slovensko družbo?

Težko. Ko sem bil prvi dan v osnovni šoli, so me zelo čudno gledali, kot da sem terorist. Ampak sčasoma, ko so me spoznavali in spoznali, kakšen sem, so bili v redu z menoj.

10. Kakšne so bile vaše največje težave, s katerimi ste se srečevali oziroma se srečujete še danes?

Jezik mi je delal zelo veliko težav. S slovenščino imam tudi sedaj težave.

11. Kakšna se vam zdi Slovenija?

V redu država. Življenjske pogoje ima dobre, vendar ekonomsko ni dobra. Glede letalstva je tudi zelo slaba. V Sloveniji ni letalskih družb, da bi se lahko nekdo v Sloveniji tudi zaposlil. Za šolanje in izobrazbo je v redu, za druge stvari pa na splošno ne.

12. Ali bi še kaj dodali?

Ja, lahko povem še svojo zgodbo. V Iranu so pravila, da mladoletni ne morejo dobiti vize, da bi lahko šli v Evropo. Zaradi tega moraš kupiti in narediti ponarejeni potni list. Moj oče je moral zrihtati dva ponarejena potna lista, enega zame, enega pa zase. Plačal je 22.000 evrov za en potni list, ki je bil iz Portugalske, da bi lahko šla v drugo državo. Želela sva iti v Anglijo, ampak so naju v Sloveniji dobili s ponarejenimi potnimi listi in tako sva dobila slovenski potni list. Tukaj sva potem tudi ostala, vendar mislim, da bi bilo bolje, če bi zapustila Slovenijo in šla v Anglijo.

Hvala za vaše sodelovanje.

3. intervju

Intervjuvala sem sošolko, ki je tudi prišla iz Bosne in Hercegovine in je stara 18 let. Sedaj živi v Sloveniji. Preselila se je v Slovenijo zaradi svojih staršev, ker so živeli tukaj že prej in so hoteli na boljše. Meni, da je tukaj ekonomsko slabo in zato se hoče tudi preseliti drugam.

1. Od kod prihajate? Katera je vaša država porekla?

Prihajam iz Bosne in Hercegovine. Je zelo lepa država, ampak z druge strani je katastrofalna, ker pogoji za življenje niso dobri.

2. Koliko članov šteje vaša družina?

5 članov.

3. Kdaj ste se preselili v Slovenijo?

Pred 4 leti, torej leta 2018.

4. Iz kakšnega razloga ste se preselili v Slovenijo?

Zaradi staršev, ker so tukaj že živeli. Hoteli so iti na boljše.

5. Kakšne so bile razmere v vašem kraju, preden ste ga zapustili?

Enake kot sedaj, katastrofalne.

6. Kakšna je vaša preselitev?

Stalna.

7. Ali bi se radi vrnil v vašo državo?

Ne bi se vrnila, ampak tudi tukaj ne bi ostala. Šla bi naprej v druge države, ker so drugod boljši pogoji za življenje, torej zaradi ekonomskega razloga.

8. Ali je migracija na vas pustila kakšno posledico? Kakšni so bili vaši občutki, ko ste morali zapustiti svojo državo?

Nisem imela slabih občutkov, ker vem, da se lahko tja vrnem kadarkoli.

9. Kako ste se vključili v slovensko družbo?

Odlično, s tem nisem imela težav.

10. Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali?

Nisem imela nobenih težav.

11. Kakšna se vam zdi Slovenija?

Katastrofalna.

12. Ali bi še kaj dodali na temo intervjuja?

Ja, lahko povem, da sem več pričakovala od Slovenije.

Hvala za vaše sodelovanje.

4. intervju

Intervjuvala sem sošolko, katere starši ki prihajajo iz Črne gore oziroma Makedonije in Bosne in Hercegovine. Hčerka pozna vso izkušnjo njihovih migracij, zato je ona odgovarjala namesto njih. Njihova izkušnja je precej zanimiva.

1. Od kod prihajajo? Katera je njihova država porekla?

Oče prihaja iz Črne gore, kot dojenček se je rodil v Makedoniji. Nekaj časa po rojstvu se je preselil nazaj v Črno goro. Mami prihaja iz Bosne in Hercegovine, Republike Srbske, blizu Banja Luke, iz mesta Prnjavor.

2. Koliko članov šteje vaša družina?

Naša družina šteje 5 članov. Torej imata 3 otroke, mene in moji dve starejši sestri.

3. Iz kakšnega razloga so se preselili v Slovenijo?

Moj oče se je torej iz Črne gore preselil v Slovenijo leta 1987 zaradi boljšega življenja. Sistem življenja v Črni gori mu ni bil všeč. Tudi iz finančnih razlogov in še drugih razlogov se je preselil. Slovenija je imela višji standard kot pa Črna gora, nasploh je bilo življenje boljše. Moja mami se je prav tako preselila leta 1987. Razlog je bil, da je izhajala iz zelo revne družine. V Bosni niso imeli dovolj za preživetje in je morala iti služiti denar v Slovenijo. Preselila se je s 16 leti.

4. Kakšne so bile njune največje težave, s katerimi sta se srečevala ob preselitvi v Slovenijo?

Ko sta prišla v Slovenijo, nista ničesar imela. Moja mama je na začetku živela z prijateljicami, skupaj so živeli v stanovanju. Takrat se starša še nista poznala. Spoznala sta se po 2–3 letih in sta začela skupno življenje. Bilo jima je zelo težko, ker sta bila podnajemnika, živela sta v zelo majhni sobi in nista imela veliko denarja. Zelo sta se mučila, da prideta do nečesa v Sloveniji, da sta do danes dosegla tako veliko. Danes živimo v hiši, tega si prej moji starši niso mogli si privoščiti, morali so se za vse zelo potruditi. Moja mami se je zelo dobro naučila jezika, moj oče ima pa še dandanes težave z jezikom, vse razume slovensko, vendar lažje govori po naše, torej v bosanskem jeziku.

5. Kakšna je njihova preselitev?

100-odstotno je stalna. Starši so si tukaj sedaj ustvarili življenje in tudi hočejo tukaj ostati.

6. Ali bi se rada vrnila v svojo državo?

Ne, odhajala bosta samo občasno v svojo državo, nimata nobene želje, da bi se preselila za stalno nazaj.

7. Kako so se počutili, ko so morali zapustiti svojo državo in so prišli v drugo neznano državo?

Mami se je počutila zelo prestrašeno, takrat je bila zelo mlada in ni vedela, kaj pričakovati, ni poznala nikogar v Sloveniji. Oče ni bil toliko prestrašen, ker mu na splošno sistem življenja v Črni gori ni bil všeč in kako vse tam deluje. Hotel je nekaj povsem novega.

8. Ali je migracija na njih pustila kakšno posledico?

Ja, pustila je pozitivne posledice.

9. Kakšna se vam in njim zdi Slovenija? Če primerjate sebe in svoje starše ali mislite, da bi tudi vi tako uspeli, kaj bi vi naredili?

Iskreno povedano, ne vem, ali bi se znašla tako dobro kot moji starši. Tu imam vedno podporo svojih staršev, ker ne želijo, da se jaz in moje starejše sestre počutimo tako, kot so se oni. Morali so iz ničesar narediti veliko. Hočejo nam vedno pomagati in nam biti v podporo. Mislim da bom tukaj tudi jaz ostala, ker imam res dobro življenje.

Hvala za vaše sodelovanje.

5. Intervju

Intervjuvala sem svojo prijateljico. Stara je 18 let. Prihaja iz Bosne in Hercegovine, natančneje iz Banja Luke. Preselila se je v Slovenijo iz razloga, da bi se združila družina. V svoji izkušnji migracije omeni tudi svojo sestro, na katero je pustila migracija negativne posledice. V drugem delu intervjuja pove še zgodbo oziroma izkušnjo migracije njenih staršev.

1. Od kod prihajate? Katera je vaša država porekla?

Prihajam iz Bosne in Hercegovine, iz mesta Banja Luka.

2. Koliko članov šteje vaša družina?

5 članov.

3. Kdaj ste se preselili v Slovenijo?

Leta 2018, torej pred kratkim.

4. Iz kakšnega razloga ste se preselili v Slovenijo?

Preselila sem se zaradi očija. Oči je delal v Sloveniji. Torej zaradi združitve družine, iz družinskih razlogov. Bilo je težko za družino, najbolj za dedka in babico, ko smo zapustili našo državo in so oni ostali sami.

5. Kakšna je vaša preselitev?

Začasna.

6. Ali bi se radi vrnil v vašo državo?

Ne, ker imam tukaj boljše pogoje za življenje.

7. Kaj vam je ostalo v spominu o času migracije?

Ko sem prišla v Slovenijo, nisem vedela, kje je kaj. In sem se zgubila, ko sem se peljala iz šole z avtobusom proti domov. Voznik do mene ni bil prijazen, takrat tudi nisem znala dobro slovensko. Zapustil me je v nekem gozdu.

10. Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali?

Težav nisem imela, mogoče malo jezik. Bolj je imela težave moja mlajša sestra. To so bile težave v osnovni šoli.

Doživela je precej psihičnega nasilja, provocirali so jo zato, ker je iz Bosne in je po veri pravoslavka. Niso jo torej sprejeli zaradi njene narodnosti. Tudi fizično nasilje je bilo nad njo dvakrat izvedeno, ker je iz Bosne in tudi zaradi vere. Posmehovali so se ji, na primer, če je izgovorila kakšno besedo malo narobe ali pa jo je po bosansko rekla, ker ni znala slovensko. Ni bila sprejeta v slovensko družbo.

Počutila se je zelo slabo, ni hotela iti v šolo, jokala je, bila je tudi zaprta vase, strah jo je bilo, kaj se bo zgodilo naslednji dan. Potem so starši to ugotovili in se tudi pogovorili z njo. Migracija ji je pustila negativne posledice. Sedaj hodi v srednjo šolo in nima več takih problemov, kot jih je imela v osnovni šoli.

Težave je imela samo v osnovi šoli, torej 3 leta. Počuti se bolje, ker nima takega pritiska, kot ga je imela v osnovi šoli. Sedaj je v njenem razredu več Balkancev kot Slovencev.

11. Kakšna se vam zdi Slovenija?

Lahko bi bila boljša.

Nadaljevanje intervjuja ... Moja mami se je rodila v Srbiji, oče pa v Bosni in Hercegovini. V Bosni sta se tudi spoznala in tam tudi poročila. Naša družina šteje 5 članov. Oče je prišel v Slovenijo zaradi boljših pogojev za življenje in zaradi finančnih ter ekonomskih razlogov. Na začetku preselitve je imel velike težave. Ukvarjal se je z gradbeništvom in na začetku je delal pri delodajalcu, pri katerem sta bila zaposlena še dva človeka, ki pa sta bila drugačne vere, torej muslimanske. Imela sta do njega veliko predsodkov in sta hotela, da gre moj oče stran, zavidala sta mu, vendar se moj oče na to ni oziral. Sčasoma je oče odprl svojo firmo, s katero zelo dobro posluje in je uspešen. Pokazal je, da lahko uspe. Preselitev mojih staršev je stalna. Ko so morali zapustiti svojo državo, so se počutili slabo, ker so morali iti živeti na svoje in zapustiti svoje starše. Vrnili se ne bi v svojo državo. Če bi se vrnili, bi bilo tam veliko slabše, kot pa je tukaj. Na primer mami ne bi mogla delati nikjer, ne bi dobili nikakršne pomoči od države. Tam pomoči države sploh ni. Na začetku jima je bilo težko, ampak sčasoma se navadiš in znajdeš. Mami dela težave slovenski jezik, ne zna dobro govoriti, razume pa vse. Oči ni imel nobenih težav z jezikom, imel je le težave s sprejemanjem. Ko je prišel iz Bosne, so bili drugi sodelavci ljubosumni na njega in so mu zavidali. Mami je stara 42 let, oče pa 47 let.

Hvala za vaše sodelovanje.

6. Intervju

Intervjuvala sem sošolko, ki je opisala izkušnjo svojih staršev. Prihajata iz Bosne in Hercegovine. Sedaj živita v Sloveniji. Oče je star 59, mami pa 55 let. Preselila sta se v Slovenijo zaradi finančnih razlogov ter vojne.

1. Od kod prihajata? Katera je njuna država porekla?

Prihajata iz Bosne in Hercegovine, oči iz Sanskega mosta, mami pa iz Cazina.

2. Koliko članov šteje vaša družina?

7 članov.

3. Iz kakšnega razloga sta se preselila v Slovenijo?

Zaradi finančnih razlogov in pa tudi vojne, ki je potekla takrat.

4. Kako sta se počutila, ko sta morala zapustiti svoj kraj?

Ne preveč dobro, ker sta morala zapustiti svojo družino in sta morala nekje v tujini začeti od začetka, v državi, ki je sploh nista poznala. Na začetku, ko sta se preselila, jima je bilo seveda težko, vendar sta se sčasoma prilagodila. Takrat sem bila majhna.

5. Kakšna je njuna preselitev?

Stalna.

6. Ali bi se rada vrnila v svojo državo?

Ja, oči se bo vrnil čez 2 leti, ko bo šel v penzijo. Mami pa še ne ve.

7. Ali je migracija na njiju pustila kakšno posledico?

Migracija je pustila posledice na njih.

8. Kako sta se vključila v slovensko družbo?

Imela sta težave, še posebej z jezikom. Potrebovala sta nekaj časa, da sta se naučila, vendar danes se oči bolje sporazumeva kot pa mami. Doma govorita materni jezik, torej bosansko.

9. Kakšne so bile največje težave, s katerimi sta se srečevala?

Jezik in sporazumevanje.

10. Kakšna se jima zdi Slovenija?

V redu država, mislita, da je bolje, da sta se preselila sem, vendar pogrešata svojo državo in bi se vrnila.

Hvala za vaše sodelovanje.

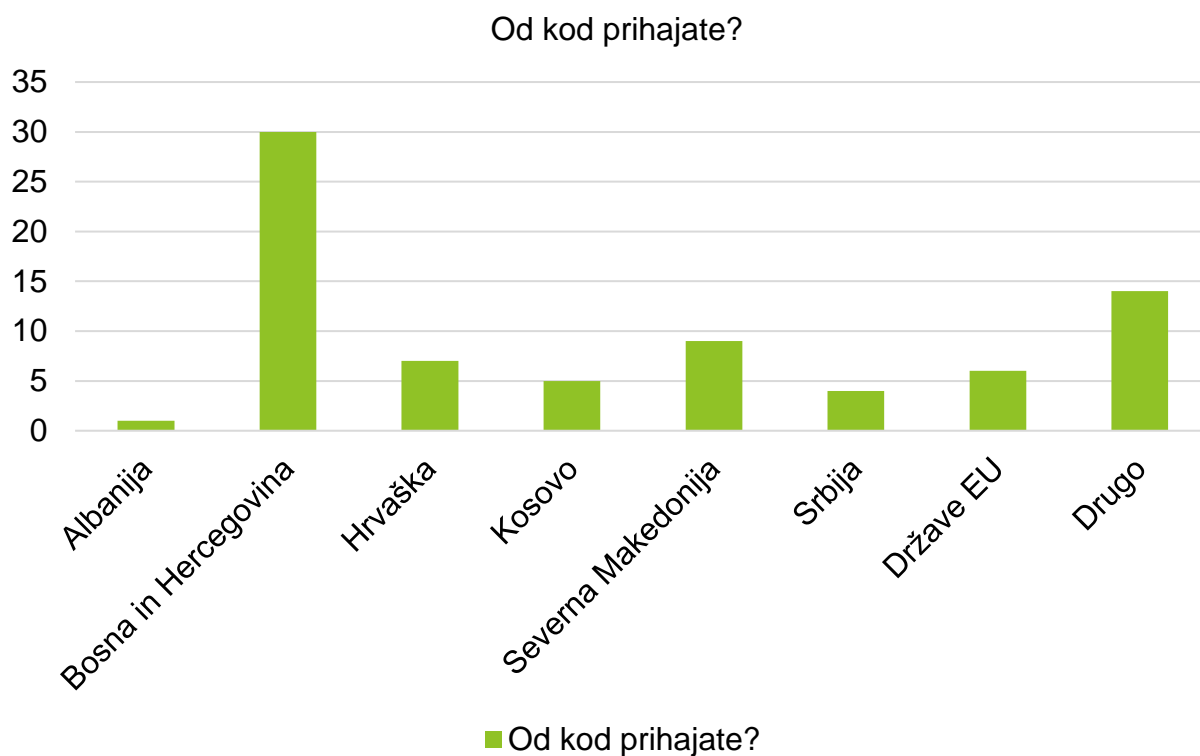
Opis izkušnje migracije moje mami

Predstavila bom izkušnjo migracije svoje mami. Stara je 42 let. Rodila se je v Bosni in Hercegovini, natančneje v mestu Bjeljina. Njena družina je imela kar 10 članov. Pri 10 letih se je preselila v Nemčijo zaradi vojne, ki je tedaj potekala v Bosni. Takrat je prvič prišla v neznano državo, kjer ni znala in vedela ničesar. Z družino se je morala prijaviti v azil, kjer je tudi nekaj časa preživela. Sčasoma so se znašli. Na začetku je imela veliko težav, s katerimi se je soočala. To so bile težave z razumevanjem jezika in vključevanjem v družbo. Največjo težavo ji je predstavljala njena nepismenost. Pri svojih 18 letih je spoznala očija v Nemčiji. Oči se je rodil v Sloveniji, kjer tudi živi. Ko se je vračal v Slovenijo, se je tudi mami preselila z njim. Ponovno je prišla v neznano državo. Tukaj sta se poročila in ustvarila skupno življenje. Kasneje sta se tudi ločila. Mami je imela težave, ni vedela veliko o Sloveniji. Odločila se je ustvariti svojo družino sama in ni je bilo strah. Bila je sama tukaj, nima svoje družinske podpore. Ni imela namere, da vrne v Bosno in Hercegovino ali pa v Nemčijo, kjer je imela tudi svojo celoto družino ter drugo sorodstvo. Tukaj je bila sama. Morala se je znajti in boriti zase in nas otroke. Bila je pogumna. Sčasoma se je vsega naučila in veliko dosegla. Danes nima nikakršnih težav. Slovenija se ji je zdela v redu, preden se je začela pandemija. Meni, da je od pandemije začela tudi Slovenija zelo propadati in ni več takšna država, kot je bila pred epidemijo covid-19. Vse se je zelo spremenilo, tudi ljudje so se zelo spremenili. Vendar ne razmišlja, da bi odšla v drugo državo.

ANALIZA REZULTATOV ANKETE

Anketirala sem 71 ljudi. Anketni vprašalnik sem pošiljala našim dijakom. Posredovala sem ga najprej preko družbenih omrežjih in jih prosila, da ga posredujejo naprej. Z anketiranjem sem začela takoj, ko sem zaključila s teoretičnim delom. Anketni vprašalnik je v prilogi raziskovalne naloge. Anketiranih je bilo 34 žensk in 35 moških. V nadaljevanju prikazujem rezultate ankete.

1. Od kod prihajate? Katera je vaša država porekla?

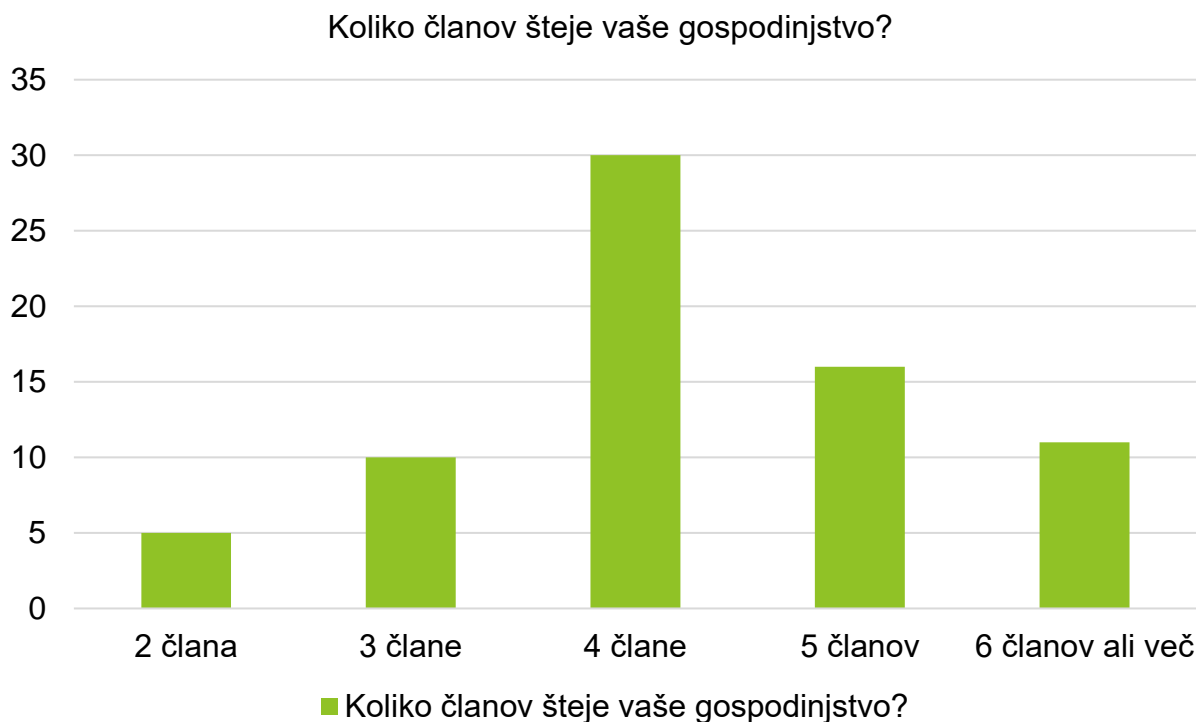

Graf 1: Države, iz katerih prihajajo anketiranci

Ugotovila, sem da največ anketirancev prihaja iz Bosne in Hercegovine (29 anketirancev), najmanj pa iz Albanije, od koder je samo 1 anketiranec.

Iz Hrvaška je 7 anketirancev, s Kosova 5 anketirancev, iz Severne Makedonije 9 anketirancev, Srbije 4 anketiranci, iz držav EU 6 anketirancev, v rubriki drugo pa je 14 anketirancev, ki prihajajo iz drugih držav, na primer Slovenije, Črna gore, Argentine ...

2. Koliko članov šteje vaše gospodinjstvo ?

Graf 2: Število članov v gospodinjstvih anketirancev

Največ anketirancev, 29, je iz 4-članskih družin, iz 5-članskih izhaja 16 anketirancev, iz 6-članskih 11 anketirancev, 3 člane imajo družine 10 anketirancev. Najmanj družin pa je 2-članskih, tako je odgovorilo 5 anketirancev.

3. Kdaj ste se preselili v Slovenijo?

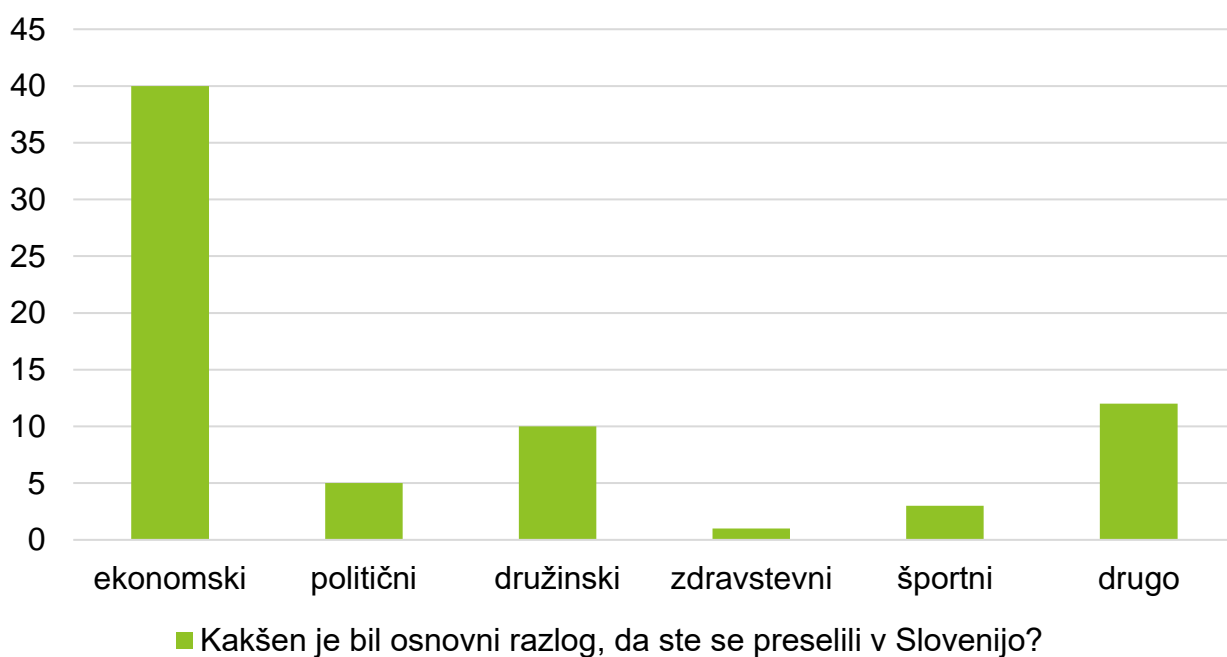

Graf 3: Čas preselitve v Slovenijo

Največ anketirancev, to je 21, se je preselilo v Slovenijo po rojstvu oziroma med letoma 2011 in 2017, pred osamosvojitvijo Slovenije se jih je preselilo 18 anketirancev, v obdobju osamosvajanja Slovenije 13 anketirancev, v obdobju gospodarske krize 11 anketirancev. Najmanj se jih je preselilo v obdobju begunske krize, le 7 anketirancev.

4. Kakšen je bil osnovni razlog, da ste se preselili v Slovenijo?

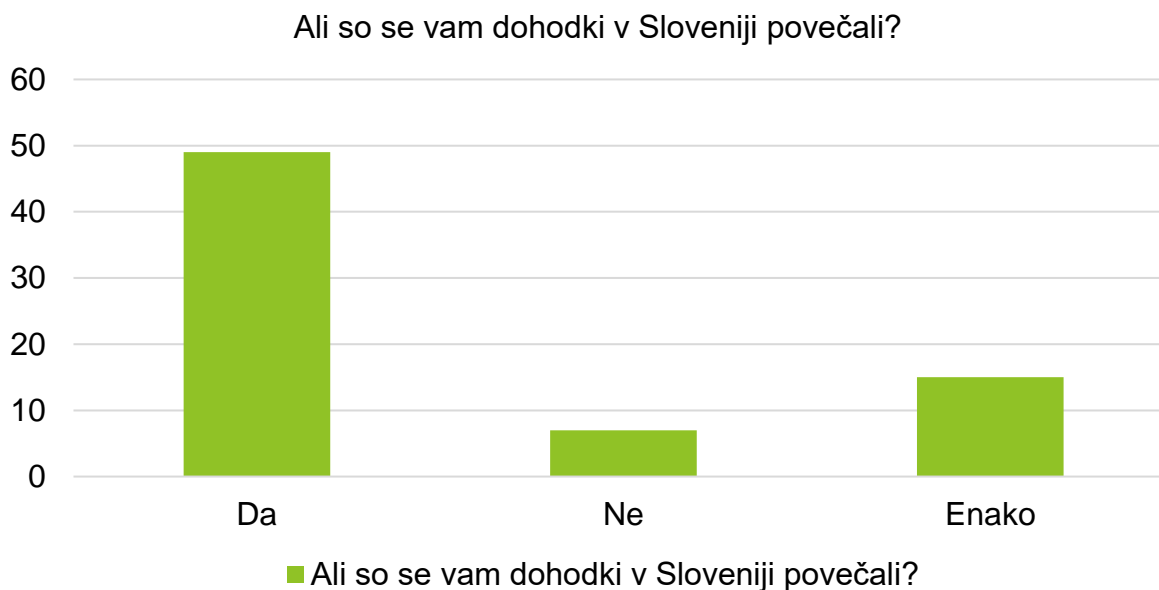
Kakšen je bil osnovni razlog, da ste se preselili v Slovenijo?

Graf 4: Osnovni razlog za preselitev v Slovenijo

Najpogostejši razlog je bil ekonomski, to je navedlo 40 anketirancev. Iz različnih vzrokov (zaradi vrnitve v domovino, študija ...) in družinskih razlogov je prišlo 10 anketirancev. Najmanj pa je bilo preselitev iz razlogov: zdravstveni (1 anketiranec), športni (3 anketiranci) in politični (4 anketiranci).

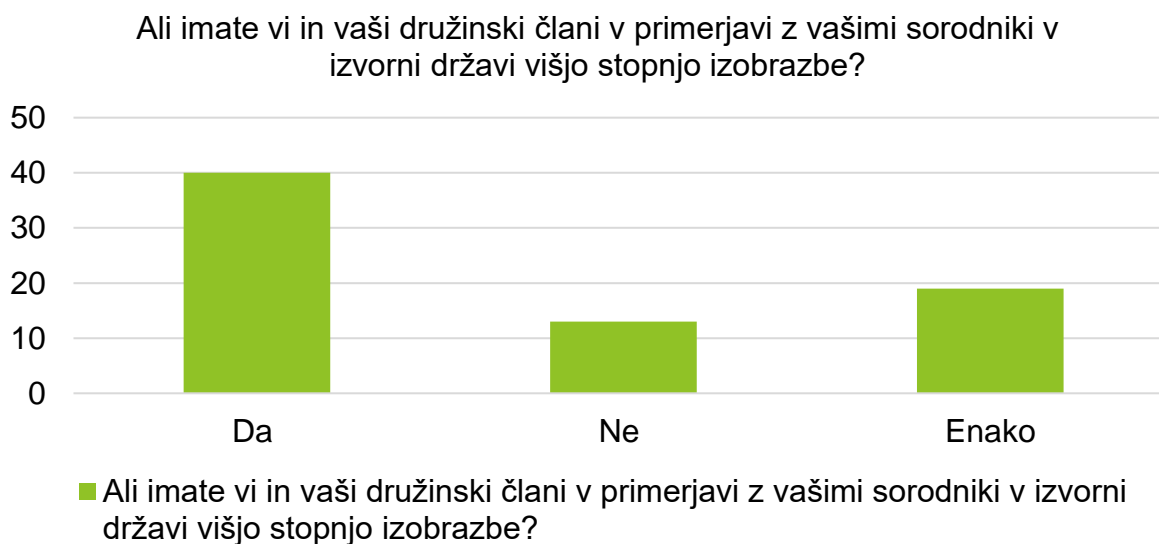
5. Ali so se vam dohodki v Sloveniji povečali?

Graf 5: Ali so se vam dohodki v Sloveniji povečali?

Dohodki so se večini anketirancev (49) v Sloveniji povečali. Nekateri niso imeli spremembe v dohodku, dohodek je ostal enak (15 anketirancev). 6 anketirancem se dohodki v Sloveniji niso povečali.

6. Ali imate vi in vaši družinski člani v primerjavi z vašimi sorodniki v izvorni državi višjo stopnjo izobrazbe?

Graf 6: Ali imate vi in vaši družinski člani v primerjavi z vašimi sorodniki v izvorni državi višjo stopnjo izobrazbe?

40 anketirancev ima višjo stopnjo izobrazbe kot pa njihovi sorodniki v izvorni državi. Nekateri anketiranci (18) imajo isto stopnjo izobrazbe kot njihovi sorodniki. 13 anketirancev pa meni, da nimajo višje stopnje izobrazbe.

7. Kakšna je vaša selitev?

Graf 7: Vrsta preselitve

Da gre za stalno preselitev, navaja največ, to je 62 anketirancev. Odskočna deska za selitve v druge države članice EU je Slovenija 4 anketirancem, začasno so preseljeni 3 anketiranci.

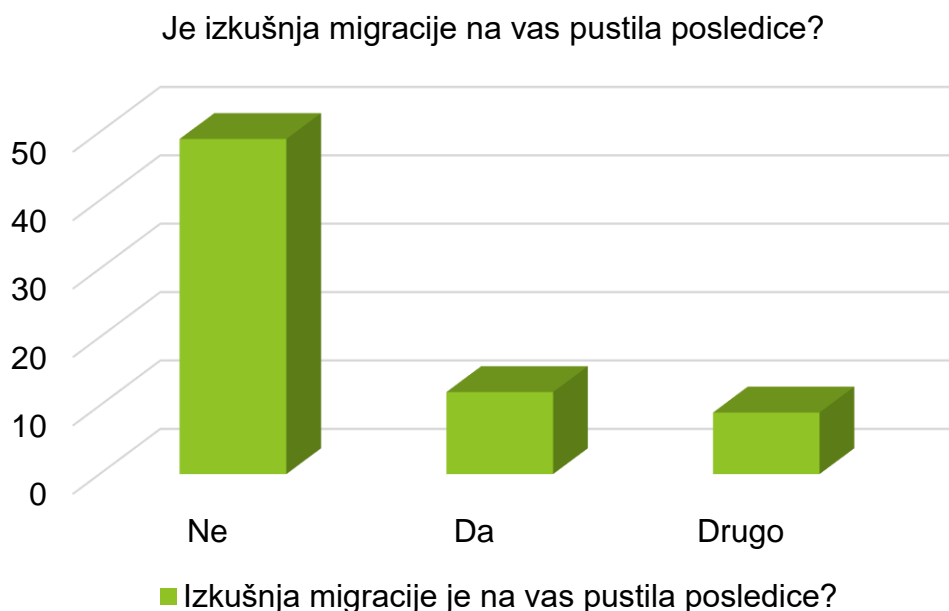
8. Ali bi se radi vrnil v svojo državo?

Graf 8: Ali bi se radi vrnil v svojo državo?

Največ anketirancev (42) se ne bi vrnilo v svojo državo, ker jim je tukaj všeč. 16 anketirancev bi se vrnilo v svojo državo. Nekateri (11) bi se radi vrnil, ampak ne morejo.

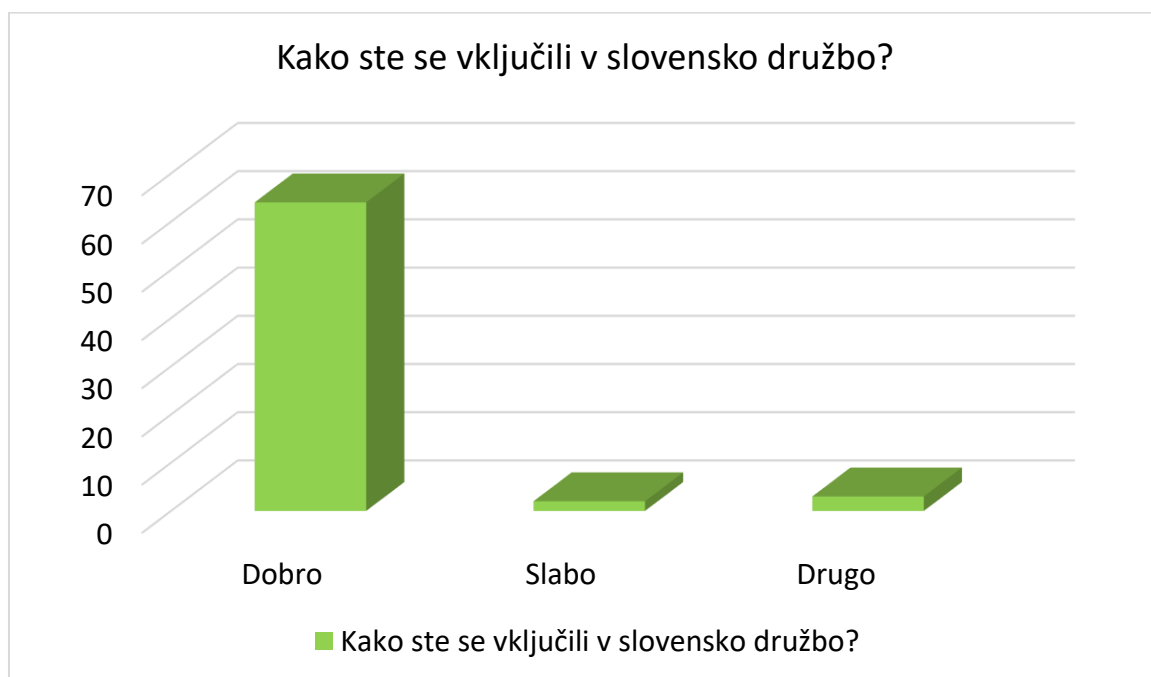
9. Je izkušnja migracije na vas pustila posledice?

Graf 9: Je izkušnja migracije na vas pustila posledice?

Migracija pri večini anketirancev (48) ni pustila posledic, saj je bila to zanje pozitivna izkušnja. Na nekatere anketirance je pustila posledice (12).

10. Kako ste se vključili v Slovensko družbo?

Graf 10: Kako ste se vključili v Slovensko družbo?

Večina anketirancev (63) se je dobro vključila v Slovensko družbo.

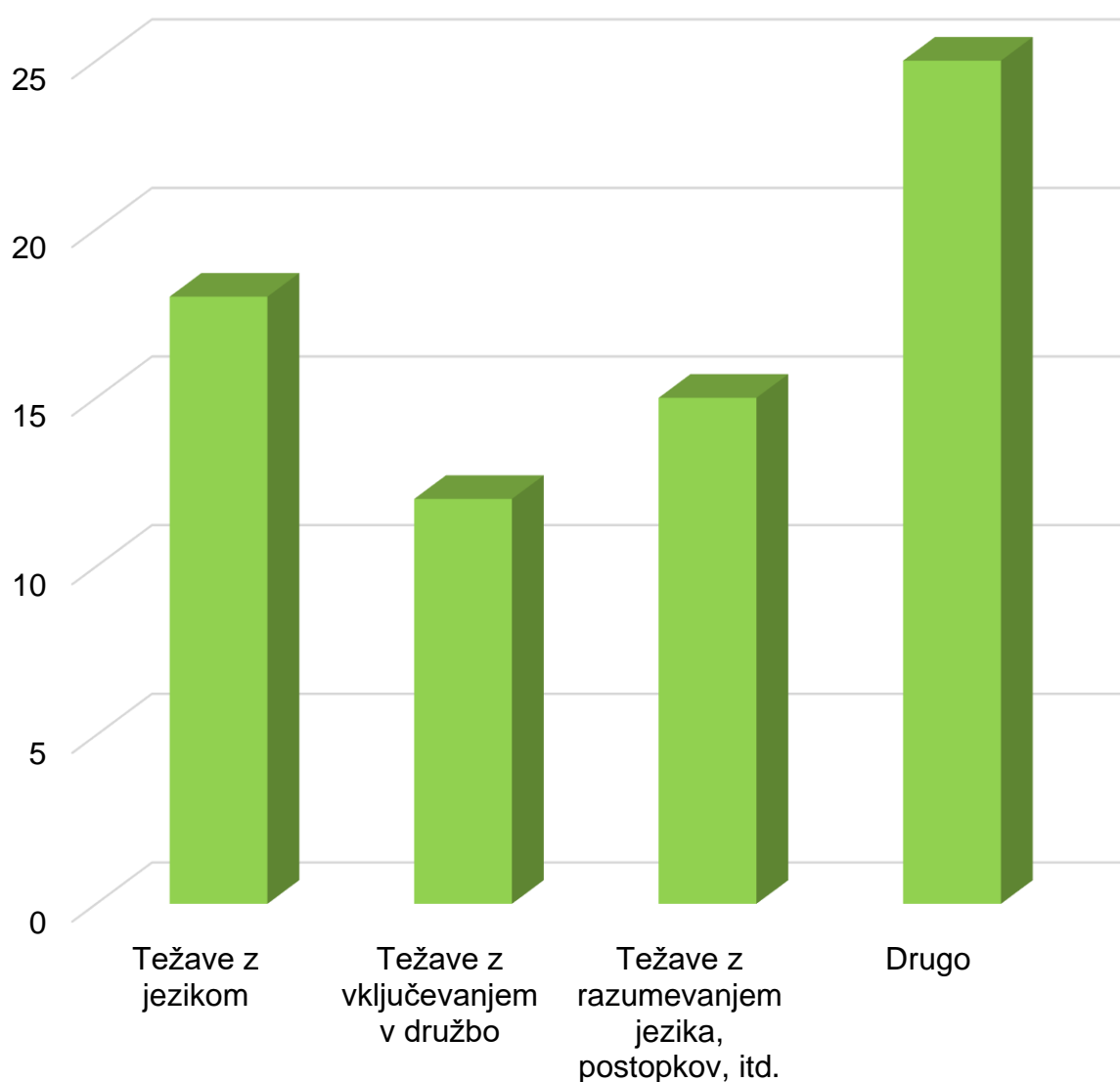
11. Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali oz. se srečujete?

Graf 11: Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali oz. se srečujete?

Največ anketirancev (25) je imelo težave zaradi oddaljenosti od staršev, težave z jezikom ima 17 anketirancev, težave z razumevanjem jezika, postopkov ipd. 15 anketirancev. Najmanj težav jim povzroča vključevanje v družbo, to je navedlo 12 anketirancev.

12. Kakšna se vam zdi Slovenija kot država?

Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali oz. se srečujete?

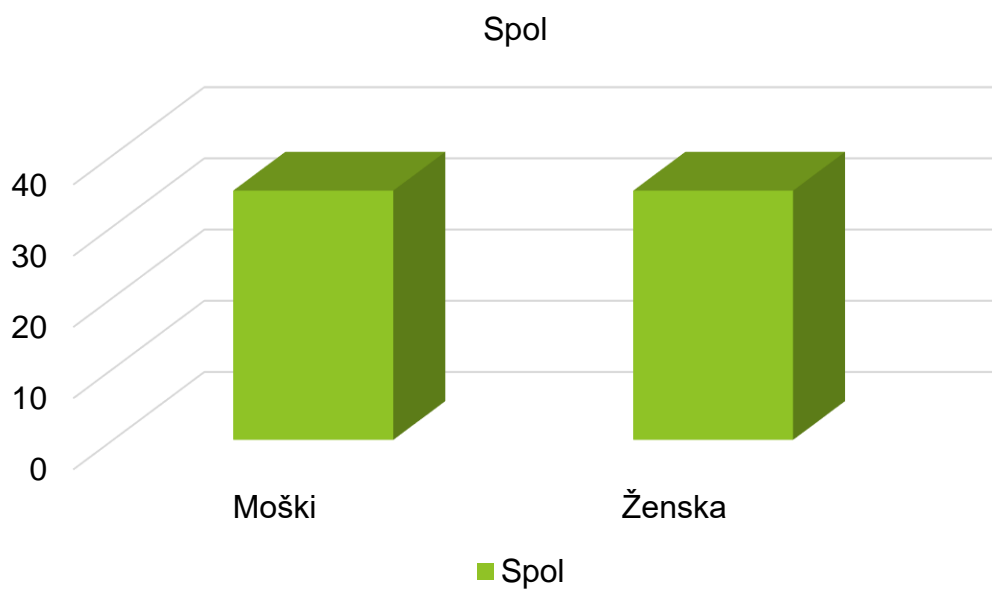
■ Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali oz. se srečujete?

Graf 12: Kakšna se vam zdi Slovenija kot država?

Ugotovila sem da se večini anketirancev (49) Slovenija kot država zdi prijetna za bivanje, da ima lepo naravo meni 35 anketirancev, da ima dobro razvito šolstvo in zdravstvo pa 30. Med anketiranci so bile tudi izjeme, ki se jim Slovenija kot država zdi zakonsko neurejena.

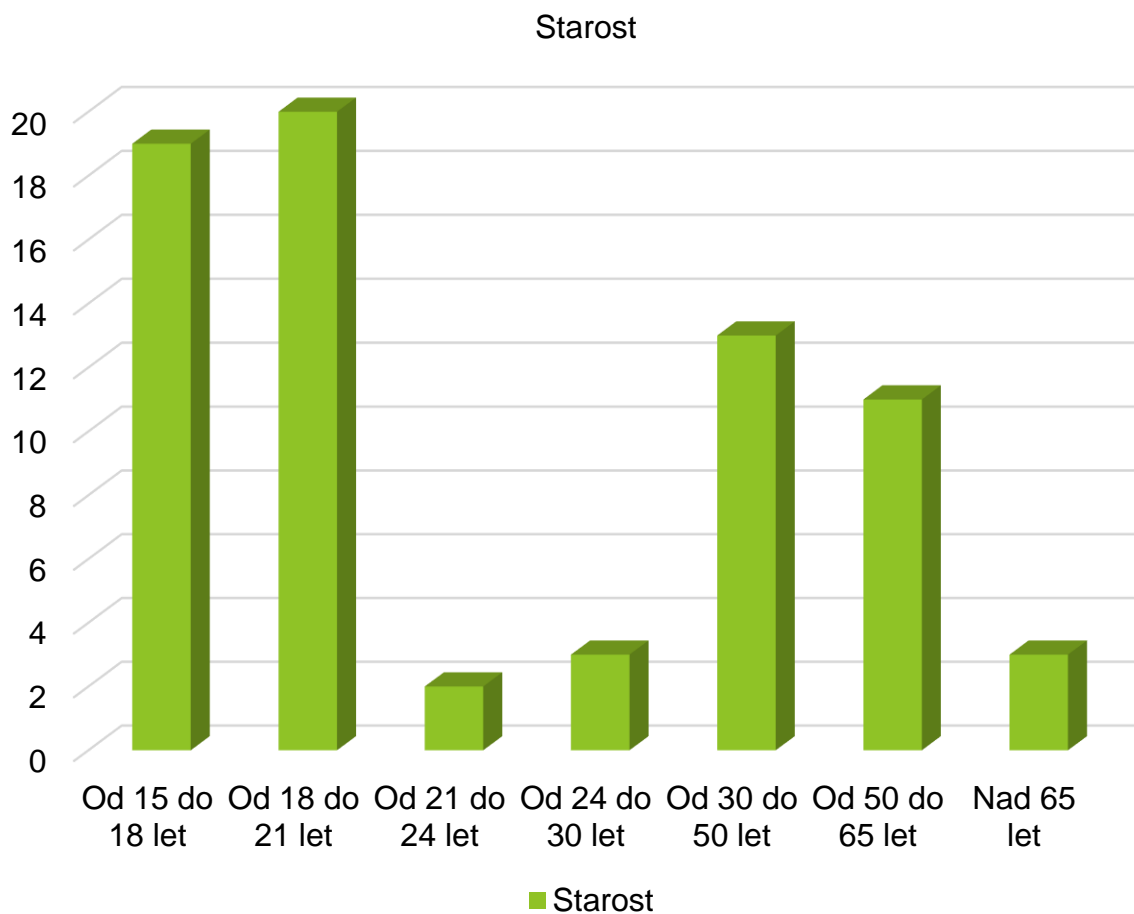
13. Spol anketirancev

Graf 13: Struktura anketirancev po spolu

Število anketirancev po spolu je skoraj enako: anketo je izpolnilo 34 žensk in 35 moških.

14. Starostna struktura

Graf 14: Struktura anketirancev po starosti

Največ anketirancev (20), ki so sodelovali v anketi, je starih od 18 do 21 let. Anketirancev, starih od 15 do 18 let, je 19, starih od 30 do 50 let 13, od 50 do 65 let pa 10 anketirancev. Najmanj anketirancev (3) je starih nad 65 let, tudi v starostni skupini od 24 do 30 let so le 3 anketiranci, in samo 2 sta iz starostne skupine od 21 do 24 let.

ZAVRNITEV IN POTRDITEV HIPOTEZ

- 1. Večina anketirancev se je v Slovenijo preselila zaradi ekonomskih razlogov.**

Hipotezo lahko potrdim, saj sem ugotovila da se je večina anketirancev, to je 40 ali torej 58 %, preselila v Slovenijo zaradi ekonomskih razlogov. Torej zaradi boljše izobrazbe, boljših pogojev za življenje ...

- 2. Večina anketirancev je v prišla iz držav, nastalih iz bivše Jugoslavije.**

Hipotezo lahko potrdim. Večina, to je 70 % anketirancev, izhaja iz držav, ki so nastale na ozemlju bivše Jugoslavije.

- 3. Večini anketirancev služi Slovenija kot odskočna deska za selitev v druge države EU.**

Hipotezo moram zavrniti. Ugotovila sem, da se je večina anketirancev (95 %) odločila, da ne bi zapustila Slovenije in šla v druge države.

- 4. Večina anketirancev ima višjo stopnjo izobrazbe kot njihovi sorodniki v izvornih državah.**

Hipotezo lahko potrdim. 40 anketirancev ali 60 % ima višjo stopnjo izobrazbe kot pa njihovi sorodniki v izvorni državi.

- 5. Težave z jezikom in vključevanjem v družbo so bile najpogostejše težave, s katerimi so se srečali.**

Hipotezo lahko potrdim, saj je imela večina anketirancev (65 %) težave z razumevanjem jezika in vključevanjem v družbo.

- 6. Večini anketirancev se je ekonomska situacija po preselitvi v Slovenijo izboljšala.**

Hipotezo lahko potrdim, 58 % anketirancev se je ekonomska situacija po preselitvi v Slovenijo izboljšala.

Povzetek analize

Glede na množično ukvarjanje s to tematiko je tudi mene pritegnila ta tema. V raziskovalni nalogi sem se posvetila migracijam v Sloveniji. Raziskovala sem osnovne pojme migracije po svetu ter v Sloveniji, hotela sem se še posebej osredotočiti na osebe z lastno izkušnjo (vrstnike, prijatelje, sorodnike, znance ...).

Z migracijami se srečujemo vsak dan. Migranti se preselijo iz svojih držav iz različnih razlogov, največkrat iz ekonomskih. Imamo več vrst migracij, torej notranje in zunanje ter stalne in začasne.

Večina anketirancev iz moje raziskave prihaja iz držav, ki so nastale na ozemlju bivše Jugoslavije, največ iz Bosne in Hercegovine. Ljudje se preselijo v Slovenijo za stalno zaradi boljših življenjskih pogojev, ki jih imamo tukaj. Po njihovem mnenju je Slovenija prijetna za bivanje ter dobro razvita (šolstvo, zdravstvo ...). Tukajšnji migranti imajo boljšo izobrazbo kot pa njihovi sorodniki, ki so ostali v svojih državah. Ljudje se soočajo z veliko težav, ampak sčasoma se navadijo. Največ se srečujemo s 4-članskimi družinami.

Zaključek

V raziskovalni nalogi sem raziskovala migracije v Sloveniji. Želela sem se osredotočiti na splošne migracije v svetu ter na migracije v Sloveniji. Najprej sem raziskovala osnovne pojme migracije po svetu ter v Sloveniji, nato pa v raziskovalnem delu uporabila intervju oziroma anketni vprašalnik, kjer sem se osredotočila na osebe z lastno izkušnjo migracije (vrstnike, prijatelje, sorodnike, znance ...).

Iz ankete sem zelo veliko izvedela. Največ anketirancev prihaja iz Bosne in Hercegovine. V Slovenijo so se preselili večinoma zaradi ekonomskih razlogov. Njihova preselitev v Slovenijo je stalna. Izkušnje migracije na anketirance niso pustile negativnih posledic. Tisti, ki so se preselili v Slovenijo, imajo višjo stopnjo izobrazbe. Večina anketirancev tudi meni, da je Slovenija prijetna za bivanje ter se ne bi radi vrnili v svojo državo. Z intervjuji sem dobila še več informacij, bili so učinkovitejši in zanimivejši kot pa anketa. Ugotovila sem, da so se intervjuvanci selili iz različnih razlogov ter da ni vzrok samo v finančne narave, kot je navedla večina anketirancev. Dobila pa sem več podatkov, ki dokazujejo, da so imeli anketiranci več težav z vključevanjem v slovensko družbo ter da se jim posledično zdi Slovenija manj privlačna za bivanje kot pa anketirancem. Do razlike v interpretaciji rezultatov je po mojem mnenju prišlo zaradi ciljne populacije v anketi, ki je zajemala tako starše kot njihove otroke. V intervjuje pa sem zajela predvsem otroke migrantov.

7 VIRI IN LITERATURA

1. Matjaž GRČAR. *Medregionalne migracije prebivalstva v Sloveniji*. Diplomsko delo. Ljubljana, 2006.
2. Sergeja HADNER HVALA. *Begunci ali migranti?* [online]. 2015. [Citirano 7. jan. 2022; 15:25]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.zurnal24.si/slovenija/begunci-ali-migranti-255729>.
3. Nika INTIHAR. *Percepcije slovenske javnosti do migrantov po letu 2000*. Diplomsko delo. Ljubljana, 2016.
4. Barbara KEJŽAR. *Analiza imigracijskih politik Evropske unije in Slovenije s poudarkom na integracijski politiki*. Diplomsko delo. Ljubljana, 2004.
5. Ema ŠARMAN, Hana OVČINA, Sara ZORKO. *Migracije – zakaj ravno Slovenija?* Raziskovalno delo. Celje, 2019. [online]. 2019 [Citirano 7. jan. 2022; 15:25]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201902894.pdf>.
6. Migracije v Evropo [online]. 2020. [Citirano 7. jan. 2022; 15:00]. Dostopno na spletnem naslovu: https://sl.m.wikipedia.org/wiki/Migracije_v_Evropo.
7. Migranti in begunci v Sloveniji 2020 [online]. 2020. [Citirano 7. jan. 2022; 15:30]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.sloga-platform.org/wp-content/uploads/2020/12/Obrazi-migracij-2020-SLO-b.pdf>.
8. Ekonomski učinki migraciji: Neupravičen strah pred begunci [online]. 2015. [Citirano 5. feb. 2022; 13:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.dnevnik.si/1042720233>.
9. Sergeja HADNER HVALA. 2017. Toliko stanejo prosilci za azil Slovenijo [online]. Žurnal 24, 13. februar. [Citirano 6. feb. 2022; 13:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.zurnal24.si/slovenija/toliko-stanejo-prosilci-za-azil-slovenijo-285594>.

10. Računsko sodišče Republike Slovenije. 2016. Učinkovitost in uspešnost ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov. Revizijsko poročilo [online]. Datum izdaje: 2. 12. 2016; št.: 320-8/2015/32. [Citirano 6. feb. 2022; 13:40]. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/ucinkovitost-in-uspesnost-ukrepov-za-integracijo-humanitarnih-migrantov-1374/#tabs-1672>.

11. Računsko sodišče Republike Slovenije. 2016. Učinkovitost in uspešnost ukrepov za integracijo humanitarnih migrantov. Revizijsko poročilo [online]. Datum izdaje: 2. 12. 2016; št.: 320-8/2015/32. [Citirano 6. feb. 2022; 13:40]. Dostopno na spletnem naslovu: https://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/revizija/1672/Integracija_migrantov.pdf.

PRILOGA

ANKETA o migracijah

Pozdravljeni,

sem dijakinja 4. letnika, program ekonomski tehnik. To anketo sem pripravila, ker želim raziskati področje migracij. V primeru, da vi ali vaša družina niste migranti, vas lepo prosim, da anketo pošljete naprej nekemu, ki je to izkušnjo imel. Anketa, ki jo boste izpolnjevali, je povsem anonimna. Prosila bi vas, da na vprašanja odgovorite čim bolj iskreno.

Zahvaljujem se za vašo pomoč in sodelovanje.

1. Od kod prihajate? Katera je vaša država porekla?

- Albanija
- Bosna in Hercegovina
- Hrvaška
- Kosovo
- Severna Makedonija
- Srbija
- Države EU
- Drugo: _____

2. Koliko članov šteje vaše gospodinjstvo?

- 2 člana
- 3 člane
- 4 člane
- 5 članov
- 6 ali več članov

3. Kdaj ste se preselili v Slovenijo?

- pred osamosvojitvijo Slovenije
- v obdobju osamosvajanja Slovenije
- v obdobju gospodarske krize (2008–2010)

- v obdobju begunske krize (2015–2022)
- Drugo: _____

4. Kakšen je bil osnovni razlog, da ste se preselili v Slovenijo?

- ekonomski (boljši zaslužek, zaposlitev)
- politični (vojne, spori z drugimi narodi ...)
- družinski (poroka, priselitev k sorodnikom ...)
- zdravstveni (boljši pogoji zdravljenja v Sloveniji)
- športni (profesionalno ukvarjanje s športom)
- drugo: _____

5. Ali so se vam dohodki v Sloveniji povečali?

- da
- ne
- ni sprememb v dohodku

6. Ali imate vi in vaši družinski člani v primerjavi z vašimi sorodniki v izvorni državi višjo stopnjo izobrazbe?

- da
- ne
- enako

7. Kakšna je vaša preselitev?

- stalna
- začasna
- odskočna deska za selitev v druge države članice EU

8. Ali bi se radi vrnil v svojo državo?

- rad/a bi se vrnil/a v svojo državo
- ne, ker mi je tukaj zelo všeč
- mogoče

9. Je izkušnja migracije je na vas pustila posledice?

- ne, saj je to bila samo pozitivna izkušnja zame

- da

drugo:

10. Kako ste se vključili v slovensko družbo?

- dobro

- slabo

- drugo:

11. Kakšne so bile največje težave, s katerimi ste se srečevali oziroma se srečujete?

- težave z jezikom

- težave z vključevanjem v družbo

- težave z razumevanjem jezika, postopkov itd.

- drugo:

12. Kakšna se vam zdi Slovenija kot država? (Več možnih odgovorov.)

- prijetna za bivanje

- lepa narava

- hladna in odtujena

- ima dobro razvito javno šolstvo in zdravstvo

- drugo:

13. Spol

- m
- ž

14. Starost

- od 15 do 18 let
- od 18 do 21 let
- od 21 do 24 let
- od 24 do 30 let
- od 30 do 50 let
- od 50 do 65 let
- nad 65 let